

Laki

vammaisetuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vammaisetuksista annetun lain (570/2007) 18 §:n 5 momentti sekä
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n otsikko ja 1 momentti, 8 §:n otsikko ja 1 momentti, 9 §:n 1 momentin johdantokappale, 13 §, 15 §:n 2 momentti, 17 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale ja 2 momentin johdantokappale, 18 §:n otsikko, 1 momentin johdantokappale, 2 momentin johdantokappale ja 4 momentti, 27 §:n otsikko ja 1 momentti, 33 §:n 2 ja 3 momentti, 34 §:n 5 momentti ja 41 a §:n 1 momentti,
sellaisina kuin niistä ovat 2 §:n 1 momentti ja 18 §:n 2 momentin johdantokappale laissa 1050/2009, 6 §:n 2 momentti laissa 1228/2009, 7 §:n 1 momentti ja 8 §:n 1 momentti laissa 1352/2014, 15 §:n 2 momentti, 27 §:n otsikko ja 1 momentti laissa 560/2022, 17 §:n 2 momentin johdantokappale ja 34 §:n 5 momentti laissa 1153/2007, 33 §:n 3 momentti laissa 88/2016 ja 41 a §:n 1 momentti laissa 677/2011, seuraavasti:

2 §

Etuudet

Vammaisetuksia ovat lapsen vammaistuki, aikuisen vammaistuki, eläkettä saavan hoitotuki sekä hoitotuen osana maksettava veteraanilisä.

---

6 §

Asumisaikavaatimus

Henkilöllä on lisäksi ilman asumisaikavaatimuksen täyttämistä oikeus:

- 1) lapsen vammaistukeen;
- 2) aikuisen vammaistukeen, jos hän saa 18 vuotta täyttäessään lapsen vammaistukea;
- 3) eläkettä saavan hoitotukeen, jos hän saa 18 vuotta täyttäessään lapsen vammaistukea.

7 §

Lapsen vammaistuki

Oikeus vammaistukeen on lapsella, jonka sairauteen, vikaan tai vammaan liittyvästä hoidosta, huolenpidosta ja kuntoutuksesta aiheutuu vähintään kuuden kuukauden ajan tavanomaista suurempaa räsitusta ja sidonnaisuutta verrattuna vastaavan ikäiseen terveeseen lapseen. Lapsen sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuvien erityiskustannusten vaikutuksesta tuen myöntämiseen säädetään 10 §:ssä.

---

8 §

Aikuisen vammaistuki

Oikeus vammaistukeen on 18 vuotta täyttäneellä henkilöllä, jonka toimintakyvyn arvioidaan olevan sairauden, vian tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti heikentynyt vähintään vuoden ajan. Lisäksi edellytetään, että henkilön sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuu haittaa, avuntarvetta tai ohjauksen ja valvonnan tarvetta. Henkilön sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuvien erityiskustannusten vaikutuksesta tuen myöntämiseen säädetään 10 §:ssä.

---

9 §

Eläkettä saavan hoitotuki

Oikeus hoitotukeen on 18 vuotta täyttäneellä henkilöllä, joka saa:

---

13 §

Vammaistuki eläkkeen lepäämisajalta

Jos työkyvyttömyyseläkettä saava henkilö aloittaa ansiotyön ja ansaitsee vähintään 588,66 euroa kuukaudessa ja jättää työkyvyttömyyseläkkeensä kansaneläkelain 17 §:n mukaisesti lepäämään, hänelle maksetaan ilman hakemusta ylintä aikuisen vammaistukea eläkkeen lepäämisajalta, enintään kuitenkin 24 kuukaudelta. Tänä aikana hän ei voi saada muulla perusteella vammaistukea tai hoitotukea. Jos henkilö on saanut hoitotukea ennen eläkkeen lepäämään jättämistä, hoitotuen maksaminen keskeytetään.

15 §

Vammaisetuuden hakeminen

Jos henkilö sairauden, vanhuuden tai muun sellaisen syyn takia ei pysty itse hakemaan vammaisetuutta tai muutoin huolehtimaan etuutta koskevista oikeuksistaan eikä hänellä ole edunvalvojaa, Kansaneläkelaitoksen hyväksymä henkilön lähiomainen tai muukin henkilö, joka pääasiallisesti on huolehtinut hänestä, voi hänen puolestaan käyttää puhevaltaa vammaisetuutta koskevassa asiassa. Lapsen vammaistukea voi hakea lapsen edunvalvoja, huoltaja, hyvinvointialue tai henkilö, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain (417/2007) 81 §:ssä tarkoitettulla tavalla sijoitettu.

17 §

Lapsen vammaistuen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Lapsen vammaistuen hakemuksessa on ilmoitettava:

Lapsen vammaistukea saavan lapsen edunvalvojan, huoltajan tai muun lapsen vammaistukea 15 §:n 2 momentin mukaan hakemaan oikeutetun henkilön on ilmoitettava:

---

18 §

Hoitotuen ja aikuisen vammaistuen hakeminen ja ilmoitusvelvollisuus

Hoitotukihakemuksessa ja aikuisen vammaistuen hakemuksessa on ilmoitettava hakijaa koskevat 17 §:n 1 momentin 1—3 sekä 5 ja 6 kohdassa tarkoitetut tiedot. Lisäksi hakijan on ilmoitettava tiedot:

Hoitotuensaajan ja aikuisen vammaistuen saajan on ilmoitettava 17 §:n 2 momentin 1 ja 5 kohdassa tarkoitetut tuensaajaa koskevat tiedot. Lisäksi on ilmoitettava tiedot:

Hoitotuen ja aikuisen vammaistuen hakijan ja saajan on annettava Kansaneläkelaitokselle myös muut hakemuksen ratkaisemiseksi ja etuuden maksamiseksi välttämättömät tiedot.

27 §

Lapsen vammaistuen maksamisen erityissäännökset

Jos lapsi ei asu edunvalvojansa kanssa samassa taloudessa, vammaistuki voidaan maksaa lapsen huoltajalle tai henkilölle, jonka hoitoon lapsi on lastensuojelulain 81 §:ssä tarkoitetulla tavalla sijoitettu. Kansaneläkelaitoksen on kuultava hyvinvointialuetta ja lapsen edunvalvojaa.

33 §

Vammaisetuuden lakkaaminen

Lapsen vammaistuki lakkaa viimeistään sitä seuraavan kuukauden alusta, kun lapsi täyttää 18 vuotta.

Aikuisen vammaistuki lakkaa sen kuukauden alusta, jona sen saajalle myönnetään 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläke tai etuus tai lakkaa sen kuukauden lopusta, jona 9 §:n 1 momentin 4 b kohdassa tarkoitettua leskeneläkettä saava täyttää kansaneläkelain 10 §:n mukaisen vanhuuseläkeiän.

34 §

Takaisinperintä

Liikaa maksettu lapsen vammaistuki peritään takaisin lapsen edunvalvojalta tai siltä, jolle se on maksettu.

41 a §

Asian uudelleen ratkaiseminen etuuden tai korvauksen myöntämisen johdosta

-----
Jos 8 §:ssä tarkoitetun aikuisen vammaistuen saajalle on päätöksen antamisen jälkeen takautuvasti myönnetty 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu eläkettä saavan hoitotukeen oikeuttava

etuus tai korvaus, Kansaneläkelaitos voi ilman päätöksen poistamista tai asianosaisen suostumusta ratkaista asian uudelleen.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027.

Jos oikeus etuuteen on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Oikeus tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla myönnettyihin etuuksiin jatkuu tällä lailla muutettavan lain 32 §:n mukaiseen seuraavaan tarkistukseen tai 33 §:n mukaiseen lakkaamiseen asti.

Henkilöllä ei voi olla yhtä aikaa oikeutta useaan vammaisetuuteen lukuun ottamatta niitä tilanteita, joista erikseen säädetään tällä lailla muutettavan lain 56 §:ssä.

Henkilöllä on ilman asumisaikavaatimuksen täyttämistä oikeus aikuisen vammaistukeen tai eläkettä saavan hoitotukeen, jos hän sai 16 vuotta täyttäessään alle 16-vuotiaan vammaistukea.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten nojalla myönnetty 16 vuotta täyttäneen vammaistuki muutetaan hakemuksetta nimeltään aikuisen vammaistueksi 1 päivästä tammikuuta 2029. Nimen muuttamisesta annetaan päätös pyynnöstä.

Helsingissä 5.12.2024

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen